

KEDVES PÉTER – BÚCSÚ DR. LENKEI PÉTERTŐL

Szomorú kötelességem, hogy a barátok, munkatársak és az egész szakmai közélet nevében ezúton mondjak búcsút a 20. század második fele kiemelkedő mérnökének, dr. Lenkei Péternek.

1933-ban született Budapesten. Általános és középiskolai tanulmányait követően 1951-56 között a moszkvai Építőmérnöki Intézet Szerkezetépítő Karának hallgatója volt, itt szerzett

kitüntetéses mérnöki oklevelet, amelyet a BME Építőmérnöki Kara honosított. Moszkvai kapcsolatai 1956 után sem szakadtak meg, így történt az, hogy Gvozgyev professzor irányításával 1965-ben ugyanitt védte meg kandidátusi értekezését vasbetonlemezek folyási feltételeiről. Kezdő mérnökként 1956-tól 1962-ig a Mecseki Ércbányászati Vállalat Tervező irodájában statikus tervezőként körülbelül 100 épület tartószerkezeteinek tervezésében vett részt.

Mérnöki és vezetői tevékenysége 1963-1987 között az Építéstudományi Intézetben teljesedett ki, ahol tartószerkezeti kutatói munkákat végzett, később azokat a Tartószerkezeti és Mélyépítési Tagozat vezetőjeként irányította. Az ÉTI akkori munkatársainak egyöntetű visszaemlékezése szerint Péter nem hagyományos stílusú vezetőként a szakmai eredményeken kívül sokat tett le az asztalra a szakmai közélet és a munkatársi kapcsolatrendszer fejlesztése érdekében is. Az intézet fejlesztésében játszott jelentős szerepének maradó emléke az a mai napig is létező és működő szentendrei laboratóriumi központ, ami jelenleg részben az ÉMI, részben az ÉMI-TÜV Kft. tulajdonában igyekszik az eredeti alapítók szándéka szerinti szakmai tevékenységet folytatni, úgy is, mint a Közép- Kelet Európai térség mindmáig meghatározó kapacitású és képességű laborközpontja. Ipari kutatói és vezetői tevékenysége mellett rész munkaidőben oktatóként, illetve szakértőként részt vett a BME Szilárdságtani és Tartószerkezeti, illetve Vasbetonszerkezeti Tanszékének tevékenységében is, ahol a tanszéki kutatáson és oktatáson kívül számos akkori szabványbizottság aktív tagja, időnként vezetője volt. Címzetes egyetemi docens címet 1971-ben szerzett. 1985-ben kapott címzetes egyetemi tanári kinevezést. Egyetemi munkája mellett dolgozott a műszaki tudomány doktora fokozat megszerzéséért is, ezt 1984-ben védte meg vasbetonszerkezetek alakváltozásainak témájából.

A rendszerváltozás előtti években az Építéstudományi Intézetet is elértek az akkor tipikusan jelentkező gazdasági-politikai jellegű válságjelenségek. Ezek a korábban virágzó intézet helyzetét megnehezítették és a mérnöki tudományos kutatások lehetőségeit nagymértékben megváltoztatták. A változások – noha indokoltak voltak – nem csak a tevékenység szakmai részére hatottak ki, hanem sajnálatos módon a tevékenység irányítását is átpolitizálták. Ilyen körülmények között a több mint 20 éven keresztül végzett kutatási-szakmai irányítási program ellehetetlenült és ez Pétert is arra kényszerítette, hogy új irányban folytassa tevékenységét. Visszatérve pályakezdése térségébe 1987-től a Pécsi Pollack Mihály Műszaki Főiskola, 1987-92 között főigazgatója, ezt követően 1996-tól a Szilárdságtani és Tartószerkezeti tanszék vezetője volt. Kollégái, tanítványai egybehangzó véleménye szerint kitűnő pedagógus és népszerű oktató volt.

Előadásait, gyakorlatait általában nem hagyományos akadémiai rendszerben tartotta, ezért tanítványai az esetek többségében a tanórákon is munkatársnak, egyenlő félnek érezhették magukat. Ez a képesség, valljuk meg őszintén nem sok tanárunkban van meg.

Jó nyelvtudásának és kiemelkedő szakmai képességének köszönhetően kiterjedt nemzetközi kapcsolatrendszere is volt. Személyes emlékezetem szerint soha a világ egyetlen országában sem tapasztaltam, hogy a vasbetonszerkezeti szakma helyi képviselői a Lenkei nevet ne ismerték volna és ne a legnagyobb elismerés hangján nyilatkoztak volna róla.

1966-67-ben Berkeleyben, a Kaliforniai Egyetemen volt vendégkutató. 1984-ben Kanadában a Torontói Egyetemen vendégprofesszor, 1993-ban szintén vendégprofesszor a Cagliari Egyetemen és a Karlsruhei Egyetemen. Tagja és 1980-1997 között az Euro-Nemzetközi Betonbizottság (CEB) választott elnökségének tagja volt, egyúttal a CEB magyar tagozatának elnöke. A CEB-ben kifejtett tevékenységén túlmenően több nemzetközi szakmai szervezet (ISO, CIB, RILEM, ACI stb.) munkabizottságainak tagjaként tevékenykedett és emellett sok szakmai tudományos bizottság (MTA, MSZH, **fib**, Pécsi Akadémiai Bizottság) munkájából vette ki részét. 1993 óta a Magyar Mérnökakadémia tagja. 1994 májusában habilitált a Budapesti Műszaki Egyetemen és 1994. július 1-vel nevezték ki egyetemi tanárrá. 1997-ben a Magyar Mérnöki Kamara elnökségének tagjává választották és ugyanebben az évben lett a New York-i Tudományos Akadémia tagja is.

Szakmai életútja elismeréseként elnyerte a **fib** Magyar Tagozatának Palotás László-díját.

Dr. Lenkei Péter évtizedeken át képviselte Magyarországot a CEB Administrative Council-ban. A **fib** nemzetközi szervezete 2004-ben La Platában, Argentínában tartott Symposiumán az egyesületért és a vasbeton kutatásáért és szabványosításáért végzett kiváló tevékenységéért **fib Medal of Merit-díjjal** tüntette ki.

Fő kutatási területe a vasbetonszerkezetek képlékeny viselkedését figyelembe vevő számítási módszerek, a dinamikus hatásoknak kitett vasbeton szerkezetek vizsgálata, a szerkezetek alakváltozása és tartóssága volt. Szakirodalmi tevékenységét közel 160 publikáció jelzi.

A felsoroltak korántsem teljesszerűen foglalják össze dr. Lenkei Péter szakmai tevékenységét, mindenképpen említést érdemelnek a nukleáris szerkezetek témakörében végzett szakértői munkái, az egyéb tartószerkezeti szakértői tevékenysége és nem utolsósorban szűkebb pátriájában folytatott műemlékvédelmi- feltárási munkákban vállalt szerepe, ami egyúttal jó kifejezője a jó értelemben vett reneszánsz jellegű szakmai érdeklődésének.

Korántsem lenne teljesszerű visszaemlékezésünk, ha csak Péter szakmai tevékenységének méltatására szorítkoznánk. Szinte teljes mérnöki pályafutásom során olyan szerencsés helyzetben voltam, hogy testközelből, az idő nagy részében munkatársként figyelhettem Péter életútját. Így természetesen a szakmai kérdéseken kívül volt alkalmam megismerni Pétert, az embert, és a jó barátot. A világ számos helyére utazhattunk együtt, képviselhettük Magyarország érdekeit és az a hozzáállás, pragmatikus bölcsesség, ahogy ezt

ő csinálta, mindig példaértékű volt számomra. Emberi kapcsolataiban nem volt konfliktuskereső, szakmai és nem szakmai kérdésekben is rendkívül nyitott világnézetű volt. Talán ennek köszönhető, hogy világszerte számtalan jó barát vette körül és mindenkivel olyan módon találta meg a hangot, ahogy az mindenki előnyére vált. Azok a kevesek, akik ebben nem voltak partnerek, azok hiányolhatják, hogy ebből az élményből kimaradtak. Tudós embertől talán kicsit szokatlanul rendkívül fejlett humorérzéke volt, nem nagyon tudok olyan találkozásunkra visszaemlékezni, ahol az üdvözlés pillanatán túl ne azonnal néhány viccel kezdődött volna a diskurzus, és nem nagyon emlékszem olyan „komoly” szakmai eseményre sem, ahol már csak a komolyság feszültségét oldandó ne találta volna meg az aktuális esemény súlyát nem dehonesztáló, de humoros momentumokat is.

Egy ilyen visszaemlékezésből természetesen nem maradhat

ki a család sem. Mint tudjuk, minden sikeres ember mögött ott van a háttérben a sikerhez elengedhetetlenül szükséges támasz is. Péter ezt egész pályafutása alatt megkapta, élvezte, de ő maga is családszerető férjként, apaként élte életét.

Visszaemlékezéseimet összefoglalva elmondhatom, hogy Péter korunk szakmai és közéletében rendkívül sikeres, sokszínű és népszerű egyéniség volt, aki mély nyomokat hagyott mindazokban, akiknek szerencséje volt élete során együttműködni vele, halála pótolhatatlan hiányként jelentkezik.

Vigasz a gyászban, hogy életműve nem megy veszendőbe, mert eredményei, személyisége mérnökök ezreiben élhet tovább.

Emlékét szeretettel és tisztelettel megőrizzük, nyugodj békében Péter.

Dr. Madaras Gábor